

Comisia pentru afaceri juridice

2016/2276(INI)

8.5.2017

AVIZ

al Comisiei pentru afaceri juridice

destinat Comisiei pentru industrie, cercetare și energie și Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor

referitor la platformele online și la piața unică digitală
(2016/2276(INI))

Raportoare pentru aviz: Constance Le Grip

PA_NonLeg

SUGESTII

Comisia pentru afaceri juridice recomandă Comisiei pentru industrie, cercetare și energie și Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor, competente în fond, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

- A. Întrucât platformele online (denumite în continuare „platforme”) sunt un tip de furnizor de servicii ale societății informaționale care joacă un rol de intermediere în cadrul unui ecosistem digital dat și cuprind o gamă largă de actori implicați în numeroase activități economice, inclusiv comerțul electronic, mass-media, motoarele de căutare, economia colaborativă, activitățile fără scop lucrativ, distribuirea de conținut cultural și rețelele sociale și, prin urmare, nu fac obiectul niciunei definiții clare și precise, formularea acestora fiind dificilă din cauza naturii lor în continuă evoluție; întrucât ar trebui să se țină seama de diferența dintre platformele „comerciale” și cele „necomerciale”
- B. Întrucât, în economia digitală, intermediarii de ieri au devenit furnizorii de conținut de astăzi și joacă un rol esențial în ceea ce privește accesul la conținut; întrucât, prin urmare, este nevoie de clarificări suplimentare cu privire la acest ecosistem de platformă în schimbare rapidă cu privire la ce anume constituie un caracter activ sau pasiv al platformelor, în sensul Directivei privind comerțul electronic, ca un prim pas către o situație în care acestea vor face obiectul unui cadru de reglementare care le-ar spori răspunderea și ar crește fiabilitatea serviciilor lor, pentru a le permite să ofere mai multe posibilități, condiții echitabile și securitate juridică consumatorilor, ale cărei drepturi trebuie să fie întotdeauna protejate;
- C. Întrucât un cadru de reglementare adecvat și echilibrat pentru economia digitală ar putea conduce la favorizarea dezvoltării durabile și extinderii modelului de afaceri bazat pe platforme în Uniunea Europeană;
- D. Întrucât platformele online au schimbat în mod impresionant economia digitală în ultimele două decenii, oferind numeroase beneficii pentru societatea digitală contemporană și având un rol important în crearea „valorii digitale”, pe care se bazează creșterea economică viitoare în UE, fiind de importanță majoră pentru funcționarea eficientă a pieței unice digitale;
- E. Întrucât apariția platformelor, promovând relațiile dintre furnizorii de servicii, lucrători și consumatori, prezintă oportunități și provocări și are drept rezultat dezvoltarea atât a unor piețe noi, cât și a unora deja existente, fapt care uneori poate avea un efect perturbator asupra valorii economice a acestor piețe;
- F. Întrucât ar trebui să existe condiții de concurență echitabile pentru platforme și pentru întreprinderile care utilizează serviciile furnizate de acestea, pentru a asigura că aceleași norme substanțiale se aplică serviciilor care au un caracter de substitut și pentru a stimula inovarea și prosperitatea;
- G. Întrucât unele platforme furnizează servicii considerate drept înlocuiri pentru serviciile oferite în mod tradițional și, prin urmare, ar putea fi în măsură să concureze cu operatorii care fac obiectul unor constrângeri de reglementare specifice fără a fi ele însele reglementate în mod oficial de aceste constrângeri; întrucât acest lucru se datorează naturii specifice a serviciilor pe care acestea le oferă sau faptului că aceste norme sunt

inaplicabile în mediul online;

- H. întrucât digitalizarea economiei atrage după sine o importantă erodare a bazei fiscale; întrucât veniturile platformelor ar trebui impozitate acolo unde se realizează profituri;
- I. întrucât, pentru a pune capăt ambiguității legate de drepturile de autor între platformele active de conținut încărcat de utilizatori și cele care desfășoară activități doar ca intermediari, este necesar să se clarifice faptul că răspunderea limitată prevăzută la articolul 14 din Directiva privind comerțul electronic este aplicabilă doar platformelor care au un rol de intermediari pasivi, adică fără a interveni în organizarea, optimizarea sau promovarea conținutului;
- J. întrucât regimul răspunderii stabilit în Directiva privind comerțul electronic, care reprezintă un aspect fundamental al acesteia, este aplicabil prestatorilor de servicii online numai în condiții specifice și nu îi poate scuti, în niciun caz, de obligațiile și responsabilitățile substanțiale legate de propriile lor activități și afaceri;
- K. întrucât multe platforme facilitează accesul la consumatori nu numai pentru vânzătorii cu amănuntul, dar și pentru cei care încalcă drepturile de proprietate intelectuală și, în acest context, pot permite existența unui număr semnificativ de încălcări, ceea ce duce, în final, la o împărțire inegală și incorectă a valorii de-a lungul întregului lanț de aprovizionare;
- L. întrucât, în pofida faptului că astăzi se consumă conținut creativ mai mult ca oricând, datorită unor servicii precum platformele de conținut încărcat de utilizatori și serviciile de agregare a conținutului, sectoarele creative nu au înregistrat o creștere comparabilă a veniturilor generate de această creștere a consumului; întrucât unul dintre motivele principale îl constituie ceea ce se numește transferul de valoare care a apărut ca urmare a lipsei de claritate cu privire la statutul unor astfel de servicii online în legislația privind dreptul de autor și comerțul electronic; întrucât a fost creată o piață nelocală, care amenință dezvoltarea pieței unice digitale și principalii săi actori, și anume sectoarele culturale și creative;
- M. întrucât responsabilitatea, echitatea, încrederea și transparența ar trebui să fie principalele principii directe pentru platforme, precum și pentru orice alte activități economice și întreprinderi, pentru consolidarea încrederii consumatorilor și a încrederii partenerilor lor comerciali;
- N. întrucât un grad insuficient de claritate și transparență al diferitelor aspecte ale colectării de date de către platforme contribuie la creșterea lipsei de securitate juridică și a lipsei de încredere a consumatorilor în acestea;
- O. întrucât platformele pot avea un dublu rol, atât în calitate de intermediari, cât și în calitate de concurenți, fapt care poate duce în mod potențial la abuz;
- P. întrucât, în anumite condiții, ar trebui impusă o obligație de diligență prestatorilor de servicii online pentru a-i obliga să detecteze și să împiedice activitățile ilegale pe platforme prin orice mijloace fiabile din punct de vedere tehnic;
- Q. întrucât contrafacerea online devine tot mai căutată de către organizațiile infracționale, deoarece este mai profitabilă și mai puțin expusă riscului aplicării de sancțiuni penale

decât racketul sau traficul de droguri;

1. salută comunicarea Comisiei privind platformele și toate acțiunile întreprinse până în prezent; reamintește că un anumit număr de aspecte sunt încă în suspens și trebuie soluționate;
2. sprijină necesitatea de a mări responsabilitatea și cooperarea unora din platforme care corespund profilului public cu un grad înalt de vizibilitate pe care l-au atins și importanța lor în ceea ce privește puterea economică și de negociere, ducând la potențiale abuzuri de piață; invită, prin urmare, Comisia să definească în mod clar responsabilitatea platformelor și să întreprindă acțiuni adecvate pentru a evita posibilitatea ca platformele să abuzeze de poziția lor dominantă pe piață în detrimentul întreprinderilor și consumatorilor;
3. salută anunțul Comisiei referitor la menținerea dispozițiilor actuale privind responsabilitatea intermediarilor consacrate în Directiva privind comerțul electronic, adaptate condițiilor viitoare, neutre din punct de vedere tehnologic și esențiale pentru dezvoltarea platformelor europene; subliniază, în același timp, necesitatea clarificării statutului platformelor care joacă un rol activ în comunicarea cu publicul și în reproducerea unor opere protejate și subliniază, în acest context, că exonerarea de răspundere consacrată în directiva privind comerțul electronic ar trebui să se aplice numai prestatorilor de servicii online cu adevărat neutri și pasivi, și nu serviciilor care joacă un rol activ în distribuirea, promovarea și comercializarea conținutului în detrimentul creatorilor;
4. consideră că normele naționale sau locale diferite privind platformele online creează incertitudine pentru operatorii economici, limitează accesul la serviciile digitale și generează confuzie în rândul utilizatorilor și al întreprinderilor;
5. evidențiază importanța instituirii unui cadru de reglementare adecvat și echilibrat pentru platformele online în cadrul pieței unice digitale, care poate contribui la crearea unui climat de încredere atât pentru întreprinderi, cât și pentru publicul larg, pentru a permite acestora să utilizeze cu încredere platformele online, având în vedere necesitatea adoptării unor abordări flexibile și sustenabile în materie de politici și în materie de reglementare care să răspundă în mod direct provocărilor;
6. solicită un cadru de reglementare corespunzător și adecvat care să garanteze responsabilitatea, corectitudinea, încrederea și transparența în ceea ce privește procesele platformelor în vederea evitării discriminării și a arbitrarului față de parteneri, utilizatori și lucrători în ceea ce privește, printre altele, accesul la serviciu, referințiere adecvată și corectă, rezultatele căutărilor sau funcționarea unor interfețe de programare a aplicațiilor pertinente, pe baza principiilor interoperabilității și conformității aplicabile platformelor;
7. invită platformele să adopte măsuri adecvate pentru a asigura buna funcționare a acordurilor contractuale încheiate cu titularii de drepturi pentru utilizarea operelor protejate prin dreptul de autor, cum ar fi instalarea unor tehnologii eficiente de recunoaștere a conținutului, după caz;
8. solicită un cadru de reglementare care să asigure, între altele, condiții de concurență echitabile pentru servicii digitale comparabile, funcționarea cu responsabilitate a

platformelor online, menținerea și dezvoltarea piețelor deschise și nediscriminatorii în vederea stimulării economiei bazate pe date, promovând un climat de încredere, stimularea transparenței și asigurarea echității în Uniunea Europeană;

9. solicită introducerea de mecanisme de soluționare a litigiilor pentru îmbunătățirea căilor de atac pentru partenerii de afaceri și pentru utilizatorii de platforme;
10. invită Comisia să promoveze mecanisme de aplicare a legii care să ajute statele membre să adopte măsuri în vederea găsirii unor forme mai bune de asigurare a respectării legii aplicabile platformelor, pentru a garanta punerea în aplicare a politicilor sociale, fiscale și sectoriale pertinente;
11. consideră că platformele digitale sunt o modalitate de a furniza accesul mai larg la operele culturale și creative și oferă sectoarelor culturale și creative posibilități semnificative de dezvoltare a unor noi modele de afaceri; subliniază că trebuie să se aibă în vedere modul în care acest proces poate funcționa cu mai multă securitate juridică și respect pentru titularii de drepturi; subliniază importanța transparenței și a asigurării unor condiții de concurență echitabile; consideră, în acest sens, că este necesară protecția titularilor de drepturi în cadrul referitor la drepturile de autor și la proprietatea intelectuală pentru a se asigura recunoașterea valorilor și stimularea inovării, creativității, investițiilor și producerii de conținuturi;
12. îndeamnă Comisia să examineze dacă eventualele probleme legate de platformele online ar putea fi soluționate prin punerea în aplicare deplină și corectă a legislației existente și o punere în aplicare eficace a legislației UE în materie de concurență, cu scopul de a asigura condiții de concurență echitabile și o concurență loială și efectivă între platformele online și a se evita crearea de monopoluri; invită Comisia să mențină o politică favorabilă inovării față de platformele online, care să faciliteze intrarea pe piață și să încurajeze inovarea; consideră că prioritățile ar trebui să fie transparența, nediscriminarea, facilitarea migrării între platforme și servicii online care lasă consumatorului libertatea de a alege, accesul la platforme, precum și identificarea și eliminarea barierelor din calea apariției și dezvoltării de platforme;
13. consideră că operatorii de platforme ar trebui să furnizeze consumatorilor informații corecte, clare și transparente privind:
 - condițiile și modalitățile generale de utilizare a serviciului; precum și
 - procedurile de referențiere, clasificare și dereferențiere ale conținuturilor, ale bunurilor sau ale serviciilor online;
14. consideră că, atunci când pune la dispoziție o interfață pentru întreprinderi și consumatori, operatorul platformei ar trebui să le ofere întreprinderilor un spațiu care să le permită să comunice consumatorilor toate informațiile obligatorii și necesare privind contractele încheiate la distanță și contractele de furnizare de conținut digital, de exemplu cu privire la dreptul de retragere și la dreptul la o cale de atac;
15. consideră că platformele pe care este stocat un volum important de lucrări protejate și care sunt puse la dispoziția publicului ar trebui să încheie acorduri de licență cu titularii de drepturi pertinenti, cu excepția cazului în care sunt active și, astfel, cuprinse în exonerarea prevăzută la articolul 14 din Directiva privind comerțul electronic, în vederea împărțirii

echitabile a profiturilor cu autorii, creatorii și titularii de drepturi pertinenti; subliniază că astfel de acorduri de licență și implementarea acestora trebuie să respecte exercitarea de către utilizatori a drepturilor lor fundamentale;

16. consideră că platformele care pun la dispoziție opere protejate prin dreptul de autor ar trebui să adopte măsurile potrivite pentru eliminarea eficientă a conținuturilor încărcate în mod ilegal și invită Comisia să prezinte o propunere legislativă pentru a clarifica procedurile de notificare și de acțiune aplicabile platformelor, ceea ce ar putea favoriza comportamentul responsabil și ar mări încrederea utilizatorilor;
17. subliniază importanța esențială a clarificării metodelor prin care sunt luate decizii pe baza algoritmilor și a promovării transparenței cu privire la utilizarea acestor algoritmi; invită, prin urmare, Comisia și statele membre să analizeze posibilitatea apariției unor erori și influențe în utilizarea algoritmilor pentru a împiedica orice fel de discriminare sau practici neloiale, sau orice încălcare a confidențialității;
18. invită Comisia și statele membre să ia măsurile necesare pentru a asigura respectarea deplină a drepturilor cetățenilor la confidențialitate și la protecția datelor lor cu caracter personal în mediul digital; subliniază importanța aplicării corecte a Regulamentului general privind protecția datelor, inclusiv a respectării depline a principiului „confidențialității prin concepție și prin definiție”; remarcă importanța tot mai mare a clarificării aspectelor legate de accesul la date și răspunderea cu privire la acestea, care constituie motive de îngrijorare, și invită Comisia să reexamineze actualul cadru de reglementare în ceea ce privește aceste aspecte; invită Comisia ca, în cadrul punerii în aplicare a Regulamentului general privind protecția datelor, să clarifice și să definească cerințe în ceea ce privește datele colectate la locul de muncă;
19. subliniază importanța asigurării portabilității datelor pentru toți utilizatorii, în special pentru lucrătorii platformelor online, precum și a garantării transferabilității și a acumulării calificărilor și evaluărilor acestora pe diferite platforme online, respectând normele UE aflate deja în vigoare în materie de protecție a datelor și confidențialitatea altor părți implicate;
20. subliniază totodată, recunoscând oportunitățile oferite de platforme, faptul că acestea creează o serie de provocări cu privire la cererile de locuri de muncă, condițiile de muncă și drepturile lucrătorilor, în special în cadrul raporturilor de muncă atipice, și evidențiază necesitatea de a asigura respectarea deplină a drepturilor de muncă, inclusiv dreptul la negocieri și acțiuni colective, precum și existența unor prestații adecvate în materie de securitate socială în sfera digitală; consideră că este necesară implicarea partenerilor sociali în dezbaterile privind inițiativele europene și naționale referitoare la platformele online și definirea acestora;
21. subliniază necesitatea restabilirii echilibrului în ceea ce privește împărțirea valorii pentru proprietatea intelectuală, în special pe platformele care distribuie conținut audiovizual protejat;
22. solicită continuarea cooperării între platforme și titularii de drepturi astfel încât să se asigure acordarea corespunzătoare a drepturilor și combaterea încălcării drepturilor de proprietate intelectuală online; reamintește că astfel de încălcări pot constitui un aspect important, nu numai pentru întreprinderi, dar și pentru sănătatea și siguranța

consumatorilor, care trebuie să fie conștientizați cu privire la realitatea comerțului ilicit cu produse contrafăcute; reiterează, prin urmare, apelul său prin care solicită aplicarea abordării „urmărește banii” („follow the money”) serviciilor de plată relevante, pentru a-i priva pe falsificatori de mijloacele necesare continuării activității lor economice; subliniază că o revizuire a directivei privind asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală (IPRED) ar putea constitui un mijloc adecvat de a se asigura un nivel ridicat de cooperare între platforme, utilizatori și toți ceilalți actori economici, împreună cu o aplicare corectă a directivei privind comerțul electronic;

23. solicită aplicarea aceluiași norme fiscale pentru toate societățile care oferă servicii comparabile, indiferent dacă acestea le oferă online sau offline; solicită să se întreprindă acțiuni care să asigure că toate întreprinderile, inclusiv cele digitale, își plătesc taxele în locul în care obțin profiturile;
24. solicită Comisiei să monitorizeze și să întreprindă acțiuni împotriva prezenței tot mai sporite a mesajelor violente și/sau discriminatorii pe platformele online; subliniază importanța protejării persoanelor vulnerabile și a copiilor, precum și a combaterii tuturor formelor de rasism, de sexism, de incitare la terorism și de hărțuire, inclusiv în sfera digitală; solicită consolidarea răspunderii platformelor în ceea ce privește aceste aspecte, inclusiv în cadrul revizuirii Directivei privind serviciile mass-media audiovizuale (SMAV);
25. invită Comisia să promoveze în continuare platforma lansată pentru soluționarea litigiilor privind achizițiile efectuate online între consumatori, să îmbunătățească ușurința în utilizarea acesteia și să monitorizeze dacă comercianții își respectă obligația de a adăuga un link la această platformă pe site-ul lor, în vederea soluționării în continuare a numărului tot mai mare de plângeri împotriva mai multor platforme online;
26. invită Comisia să aibă în vedere instituirea unei abordări armonizate cu privire la dreptul de rectificare, la dreptul de declarare a opoziției și la dreptul la clemență pentru utilizatorii platformelor;
27. invită Comisia să creeze condiții de concurență echitabile în ceea ce privește cererile de despăgubire împotriva platformelor generate de circulația unor fapte defăimătoare, care aduc un prejudiciu constant utilizatorilor.

**INFORMAȚII PRIVIND ADOPTAREA
ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ**

Data adoptării	4.5.2017
Rezultatul votului final	+: 20 -: 2 0: 1
Membri titulari prezenți la votul final	Max Andersson, Joëlle Bergeron, Marie-Christine Boutonnet, Kostas Chrysogonos, Therese Comodini Cachia, Rosa Estaràs Ferragut, Enrico Gasbarra, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Gilles Lebreton, António Marinho e Pinto, Emil Radev, Julia Reda, Pavel Svoboda, Axel Voss, Tadeusz Zwiefka
Membri supleanți prezenți la votul final	Isabella Adinolfi, Sergio Gaetano Cofferati, Angel Dzhambazki, Jytte Guteland, Constance Le Grip, Jens Rohde, Virginie Rozière, Tiemo Wölken, Kosma Złotowski

VOTUL FINAL PRIN APEL NOMINAL ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ

20	+
ALDE	António Marinho e Pinto, Jens Rohde
ECR	Angel Dzhambazki, Kosma Zlotowski
EFDD	Joëlle Bergeron
ENF	Marie-Christine Boutonnet, Gilles Lebreton
GUE/NGL	Kostas Chrysogonos
PPE	Rosa Estaràs Ferragut, Constance Le Grip, Emil Radev, Pavel Svoboda, Axel Voss, Tadeusz Zwiefka
S&D	Sergio Gaetano Cofferati, Enrico Gasbarra,, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Virginie Rozière, Tiemo Wölken

2	-
VERTS/ALE	Max Andersson, Julia Reda

1	0
EFDD	Isabella Adinolfi

Legenda simbolurilor utilizate:

- + : pentru
- : împotriva
- 0 : abțineri